

Lausunto
10.10.2014

Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta
Student Union of the University of Jyväskylä

JYYn lausunto SYL:n liittokokouksen 2014 ennakkomateriaaleista

Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta lausuu seuraavaa Suomen ylioppilaskuntien liiton (SYL) hallituksen ehdotuksesta liiton vuoden 2015 toimintasuunnitelmaksi.

Kokonaisuudessaan JYY pitää SYL:n hallituksen esittämää toimintasuunnitelmaa hyvin valmisteltuna. JYY kiittää SYL:oa siitä, että toimintasuunnitelman projektikuvaukset on saatu laadittua selkeään ja tiiviiseen muotoon, minkä johdosta JYYssä ei ole jouduttu liikaa keskittymään taustoittavien tekstien poistoesityksiin.

Toimintasuunnitelmaehdotuksen saatetekstissä pyydetään ottamaan lausunnossa kantaa siihen, mitkä neljä projektia halutaan ensi vuonna toteutettavan. JYY esittää SYL:n määrittelemän esitysjärjestyksen mukaisesti toteutettaviksi projekteiksi seuraavia:

1. Eduskuntavaalit 2015 ja hallitusohjelma 2015-2019
2. Potkua kestäväään koulutusvientiin
3. Opiskelijan toimeentulon tulevaisuus
4. Maisteri 2.0

Täten JYY esittää pois jätettäväksi projekteja 5. Maailman paras työelämä ja 6. SYL:n vaikuttamistoiminnan ja organisaation kehittäminen. JYYllä on myös muutosesityksiä säilytettäviin projekteihin. Muutosesitykset, poistot ja lisäykset ovat perusteltu alla.

1. Eduskuntavaalit 2015 ja hallitusohjelma 2015–2019

JYY pitää projektia erittäin tärkeänä, mutta haluaa esittää seuraavia muutoksia. JYY ei halua tässä vaiheessa asettaa kärkiä tärkeysjärjestykseen. Lisäksi JYYn mukaan SYL:n on vaikutettava siihen, että seuraavalla hallituskaudella saadaan toteutettua perustulokokeilu.

1.1 Turvataan YTHS:n rahoituspohjan vakaus ja palveluiden saatavuus

Rivit 38-41 alkuperäinen kirjaus:

Korkea-asteen opiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon epätasa-arvoisuus poistetaan siirtämällä AMK-opiskelijat YTHS:n palveluiden piiriin. YTHS:n AMK-laajennuksen myötä kaikilta korkea-asteen opiskelijoilta kerätään automaatiojäsenyyteen perustuva vakuutusluonteinen terveydenhoitomaksu.

Esitys: Poistetaan alkuperäinen kirjaus riveiltä 38-41.

Perustelut: Perustuslakivaliokunnan lausunnon takia JYY näkee, että asia ei ole ajankohtainen SYL:n ensi vuoden toiminnassa.

1.2. Opiskelijan riittävä toimeentulo nyt ja tulevaisuudessa

JYY haluaa Askeleet kohti perustuloa -taustapaperin hyväksyttäväksi liittokokoukseen. Taustapaperista tulisi nostaa opintotukikirjauksia tähän toimintasuunnitelman kohtaan, jotta askeleet kohti perustuloa saadaan käytäntöön.

Rivi 49-51 Alkuperäinen kirjaus:

Sosiaaliturvajärjestelmän tulee kehittyä vaiheittain kohti yksinkertaista, yksilökohtaista, vastikkeetonta ja riittävää perustuloa, joka rahoitetaan nykyisen toimeentulojärjestelmän puitteissa.

Muutosesitys: Poistetaan alkuperäinen kirjaus riviltä 49-51.

Perustelut: JYY ei näe kirjauksen olevan Askeleet kohti perustuloa -paperin mukainen kustannusneutraaliuden osalta. Kirjauksella tarkoitetaan pyrkimystä päästä kustannusneutraaliin perustuloon. JYY näkee, että kustannusneutraali perustulomalli ei ole tässä vaiheessa linja, joka SYL:n kannattaa ottaa. Kustannusneutraalius ei ole ollut Askeleet kohti perustuloa -projektin lähtökohta.

1.4. Vauhtia korkeakoulukentän rakenteelliseen kehittämiseen

JYY näkee, että tavoitteen otsikko on ristiriidassa sisällön kanssa. Kirjauksen pääsisältönä on JYYn mielestä koulutuksen laadun varmistaminen koko korkeakoulukentällä, eikä välttämättä sen pakonomainen kehittäminen. JYY haluaa myös huomauttaa, että koulutuspolitiikka on Suomen kaltaisessa maassa lähes aina myös aluepolitiikkaa (Rivi 65-66).

Rivi 69 alkuperäinen kirjaus:

Filiaalien ja yliopistokeskusten tutkintoon johtavaa koulutusta arvioidaan kriittisesti.

Muutosesitys: Poistetaan lause riviltä 69.

Perustelut: Filiaalien ja yliopistokeskusten toimintaedellytysten tarkastelu on jo luonnollinen osa yliopistojen laadullista ja rakenteellista kehittämistä, eikä JYY koe, että SYL:n tulisi nostaa niitä esiin muista yliopistojen toiminnoista poikkeavana osana.

2. Potkua kestävään koulutusvientiin

JYY pitää projektia hyvänä, tarpeellisena ja ajankohtaisena. JYY esittää kuitenkin muutamia lisäyksiä.

Rivi 78 alkuperäinen kirjaus:

Koulutusviennillä tulee olla eettisesti kestävät lähtökohdat.

Muutosesitys: Lisäys riville 78, "Koulutusviennillä tulee olla eettisesti kestävä lähtökohdat ja koulutusvientiä tulee toteuttaa vain ihmisoikeuksia kunnioittavien kumppaneiden kanssa."

Perustelut: JYY toivoo, että eettisesti kestävien lähtökohtien yhteydessä mainitaan myös ihmisoikeuksien huomioonottaminen koulutusviennin yhteydessä. Lähtökohtaisesti koulutusvientiä tulee toteuttaa vain tahojen kanssa, jotka kunnioittavat ihmisoikeuksia.

Rivi 88 alkuperäinen kirjaus:

SYL käynnistää yhteistyön UNIFIn, ARENE:n, OKM:n, CIMOn sekä UM:n kanssa - -

Muutosesitys: Lisäys yhteistyökumppaneiksi SAMOK

Perustelut: Mikäli yhteistyökumppaneissa mainitaan ARENE, JYY näkee luontaisena, että SYL nimeää projektin yhteistyökumppanikseen myös SAMOK:n

3. Opiskelijan toimeentulon tulevaisuus

JYY pitää tätä projektia tärkeänä toteuttaa. Tietoa opiskelijan toimeentulosta on olemassa paljon ja projektin ydin on kirjauksen perusteella tiedon kokoaminen yhteen. JYYn mukaan olennaisempaa projektille olisi tuon tiedon valossa pohtia syitä esimerkiksi opintotuen piiristä putoamiselle ja opintotuen käyttöasteen heikkenemiselle sekä tarkastella, mitä näille tulisi tehdä.

JYY toivoo, että projektin tarkoitus on tehdä yhteinen näkemys, jossa yhdistyy perustulovaikuttaminen suhteessa opintotukivaikuttamiseen. Projektin kautta tulisi viedä Askeleet kohti perustuloa -projektia eteenpäin.

Rivit 95-98 alkuperäinen kirjaus:

Opintotukijärjestelmään on kuluneen hallituskauden aikana tehty lukuisia kiristyksiä. Tukeen tehdyt rakennemuutokset ovat vähentäneet tuen käyttökelpoisuutta, eikä opintotuki palvele enää entisen kaltaisesti tarkoitustaan opiskelijan täysipäiväisen opiskelun mahdollistajana. Lisäksi tuen käyttöaste laskee jatkuvasti.

Muutosesitys: Opintotukijärjestelmään on kuluneen hallituskauden aikana tehty lukuisia kiristyksiä, eikä opintotuki palvele enää entisen kaltaisesti tarkoitustaan opiskelijan täysipäiväisen opiskelun mahdollistajana.

Perustelut: JYY katsoo, että projektikirjausta voidaan taustoituksen osalta tiivistää.

4. Maisteri 2.0

JYY pitää suunniteltua projektia kunnianhimoisena, mutta tärkeänä toteuttaa, sillä koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman (KESU) kirjauksiin sekä lopullisen rakenteellisen kehittämisen toimenpideohjelman sisältöön vaikuttaminen on ensi vuonna erittäin ajankohtainen tehtävä koulutuspoliittisella rintamalla. Projektin kunnianhimoisuudesta johtuen JYY ymmärtää, miksi

saatekirjeessä on esitetty projektin jakamista kahdelle SYL:n tulevalle hallituksen jäsenelle. JYY näkee, että tämä projekti on relevantimpi kuin Maailman paras työelämä -projekti, jossa on samoja piirteitä kuin tässä projektissa. Tähän projektiin pystytään lisäämään Maailman paras työelämä -projektin hyviksi todettavia osuuksia.

Rivi 120 alkuperäinen kirjaus:

Maisteri 2.0

Muutosesitys: Otsikko Maisteri 2.0 muutettava sisältöä vastaavaksi

Perustelut: JYY näkee, että nykyinen otsikko ei kuvaa projektin sisältöä. Riveillä 125-126 kerrotaan, että projekti kattaa koko korkeakoulutuspolun aina korkeakouluun hakemisesta täydennyskoulutukseen saakka. Nykyisessä otsikossa on kuitenkin väärin ymmärtämisen mahdollisuus ja osa on jo nyt ymmärtänyt otsikon viittaavan maisteriohjelmiin ja niiden kehittämiseen osajaan sijaan. JYY myös epäilee, onko 2.0 -lisäys tarpeeksi hauska ja kuvaava vai onko se liian millenniumia.

Rivi 128-135 alkuperäinen kirjaus:

Visio rakentuu kahdesta osasta. Ensin määritellään, millaista osaamista yhteiskunta ja yksilö tarvitsevat tulevaisuudessa. Pelkkien tutkintonimikkeiden sijasta on olennaista hahmottaa, millaisilla tiedoilla ja taidoilla Suomea rakennetaan. Mihin kaikkiin tehtäviin tarvitaan korkeakoulutettua työvoimaa? Syntykö uusia, kuoleeko vanhoja aloja?

Toiseksi on löydettävä paras mahdollinen ratkaisu oikeaksi rakenteeksi näiden osajien kouluttamiseksi. Tulevaisuuden korkeakoulutuksen rakenteiden tulee mahdollistaa monipuolinen osaamisen kartuttaminen ilman tarpeettomia hidasteita tai esteitä.

Muutosesitys: Projektitekstiä terävöitettävä ja visiointi pohjattava jo olemassa olevaan tietoon.

Perustelut: Tämä projekti toimii hyvänä jatkumona Kyky- ja Tulevaisuuden yliopisto-projekteille. JYY kuitenkin ihmettelee, miksi projektin tavoitteena on aloittaa lisävisiointi. JYY toivoo, että ylimääräisen visioinnin sijaan projektin toimenpiteet pohjautuvat jo olemassa olevaan tietoon, jota aiemmista projekteista on kiitettävästi kerätty. Tosuprojektia voidaan terävöittää esimerkiksi yhdistämällä Maailman paras työelämä -projektin osuuksia tämän projektin yhteyteen.

Muutosesitys: Poisto rivit 130-131

Perustelut: Kysymyslauseet eivät ole toimintasuunnitelmatekstiä.

Muutosesitys: Lisäys riville 130 kohta riveiltä 165-167 ”SYL:n on osallistuttava työllistymis- ja työelämäkeskusteluun - -”

Perustelut: JYY näkee, että Maisteri 2.0 projektiin voidaan ottaa Maailman paras työelämä -projektin osuuksia mukaan, sillä KESU-kirjausten ja RAKE-toimenpideohjelman sisältöihin vaikuttaminen sekä tulevaisuuden osaajan määrittäminen pitää sisällään luonnollisesti myös työelämän näkökulman. Lisäksi SYL on esittänyt Maisteri 2.0 projektin jakamista kahdelle hallituslaiselle, mikä mahdollistaa resurssien kannalta JYYn esittämän yhdistämisen.

Muutosesitys: Huomio riveille 128-131. Huomioitava tiettyjen oppiaineiden kulttuurinen ja kansallinen arvo sekä yliopiston sivistystyön rooli.

Perustelut: JYY toivoo, että tulevaisuuden kuvaa pohdittaessa otetaan huomioon myös tiettyjen oppiaineiden kulttuurinen ja kansallinen arvo sekä yliopistojen sivistystyön rooli.

Rivi 134-135: alkuperäinen kirjaus:

Tulevaisuuden korkeakoulutuksen rakenteiden tulee mahdollistaa monipuolinen osaamisen kartuttaminen ilman tarpeettomia hidasteita tai esteitä.

Muutosesitys: Duaalimalli keskusteluun avoimesti. Lisäys käsite duaalimalli.

Perustelut: JYY näkee, että yllä olevalla lauseella viitataan duaalimalliin ja siihen liittyvään vaikuttamistyöhön. JYY toivoo, että duaalimallista pystyttäisiin käymään avointa keskustelua. Sen vuoksi JYY esittää, että asiakohdista puhutaan vakiintunein käsittein ja että tässä tapauksessa avoimuuden nimissä kirjaukseen lisätään käsite duaalimalli.

5. Maailman paras työelämä

JYY esittää tämän projektin poistamista. JYYn mielestä projekti on liian laaja ja maailmaa syleilevä. On pohdittava onko näin suuri projekti SYL:n ydintoimintaa nyt, kun eläkeneuvottelut on käyty. Vaikka työllistymis- ja työelämäkeskustelu jatkuukin, selkeää eläkeneuvotteluiden tapaista aikatavoitetta projektille ei ole.

JYY myös näkee, että projektissa on osittaisia päällekkäisyyksiä Maisteri 2.0 -projektin kanssa. Molemmissa projekteissa yritetään määritellä tulevaisuuden koulutuksen ja työelämän rakennetta. SYL:n vuoden 2015 yksi tärkeimpiä ja aikaa vieviä tavoitteita on eduskuntavaalit ja hallitusohjelmavaikuttaminen. JYY kuitenkin katsoo, että projektin työelämäkeskusteluun osallistuminen voidaan hyvin sisällyttää projektiin 4. Maisteri 2.0.

6. SYL:n vaikuttamistoiminnan ja organisaation kehittäminen

Toimintasuunnitelmaan kirjatusta projekteista JYY ehdottaa toiseksi poistettavaksi projektiksi SYL:n vaikuttamistoiminnan ja organisaation kehittämistä.

JYY näkee, että organisaation vaikutustoiminta sekä sisäisten prosessien kehittäminen on tärkeää. Sen tulisi kuitenkin olla luonteeltaan jatkuvaa toimintaa, eikä sitä ole tarpeen kirjata erikseen projektiksi.

Organisaation kehittämistä tulee tehdä siinä määrin, kun sille on aikaa SYL:n tekemän edunvalvontatyön ohella. Tämä on erityisen tärkeää tulevana eduskuntavaalivuonna, jolloin vaalivaikuttamisen tulee olla tärkein prioriteetti. Kirjaus organisaation kehittämisestä SYL:n jatkuvan toiminnan kuvauksessa on siksi JYYn mielestä riittävä. Kun puhutaan organisaation kehittämisestä, JYY toivoo, että SYL keskittyy erityisesti ylioppilaskuntiin kohdistuvan viestinnän parantamiseen.

Lisäksi JYY ei koe, että ulkopuolisen työryhmän nimeäminen olisi SYL:lle paras tapa kehittää sisäisiä prosessejaan. Mikäli näihin halutaan kiinnittää huomiota, toivotaan toisenlaisia, vähemmän aikaa vieviä työskentelymuotoja.

Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta

Jenna Anttonen
Hallituksen puheenjohtaja

Minna Oinas
Päsihteeri